

גירסה 01

מבחן בכלכלה

מועד 07/2020

שם פרטי: _____

שם משפחה: _____

מס' ת"ז/דרכון: _____

מס' נבחן: _____ מופיע על דף התשובות מתחת למס' ת"ז.

לפניכם המבחן בכלכלה המועבר במסגרת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, שיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה - 1995.

לפני שתתחילו לפתור את הבחינה עליכם לסמן את מספר הגירסה על דף התשובות!!
השאלות והתשובות במבחן נוסחו בצורה בהירה ולא תהיה אפשרות לשאול שאלות במהלך הבחינה.

יודגש, כי נבחן אשר ימצא כי פגע במשמעת יטופל בחומרה ויהיה חשוף, בין היתר, לעונש של פסילת בחינתו ומניעה מלגשת לבחינות רשות ניירות ערך בעתיד.
שימו לב!

- במבחן שאלות "סגורות". בכל שאלה מוצעות מספר אפשרויות תשובה.
- עליכם לבחור לכל שאלה את התשובה הנכונה ביותר ולסמנה ב- X במקום המתאים בדף התשובות.
- הציון במבחן נקבע אך ורק על פי הסימונים בדף התשובות.
- עגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בהן מופיעות התשובות האפשריות.
- את התשובות עליכם לסמן בעט שחור או כחול.
- ניתן לבטל סימון תשובה על ידי מילוי כל המשבצת בעט.
- אין להכניס לאולם הבחינה חומרי לימוד.
- במהלך הבחינה חל איסור מוחלט לתקשר בדרך כלשהי עם נבחנים אחרים ועם גורמים מחוץ לחדר הבחינה.
- אין להשאיר בידכם כל מכשיר המחובר לרשת האינטרנט.
- במהלך הבחינה חל איסור על החזקת אמצעי תקשורת (לרבות טלפון נייד ושעון חכם), במצב פעיל או כבוי.

בהצלחה!

הנחיות למבחן:

אם לא נאמר במפורש אחרת (בשאלה או בתשובה) הניחו כי :

עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין.

עקומת ההיצע עולה משמאל לימין.

גמישות הביקוש נמדדת בערכה המוחלט.

המשק הוא סגור, אלא אם נאמר במפורש, או נובע מהנחות השאלה, שהוא פתוח.

במשק מתקיימים תנאי התחרות המשוכללת.

עקומה גמישה לחלוטין היא מקבילה לציר ה- X.

עקומה בלתי גמישה לחלוטין (קשיחה לחלוטין) היא ניצבת (אנכית) לציר ה- X.

הביקוש לצריכה פרטית תלוי בהכנסה הפנויה בלבד.

הביקוש להשקעה נקיה תלוי בשער הריבית בלבד.

הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר הלאומי ובשער הריבית.

הממשלה אינה משלמת תשלומי העברה.

הפירמות מחלקות את כל רווחיהן.

Y_d מסמל הכנסה פנויה.

עירוי חיצוני חיובי הוא גידול בבסיס המוניטארי, כלומר גידול ברזרבות הבנקים + מזומן שבידי הציבור. עירוי חיצוני שלילי הוא הקטנה בבסיס המוניטארי.

עירוי פנימי חיובי הוא הקטנה בכמות המזומן שבידי הציבור.

עירוי פנימי שלילי הוא גידול בכמות המזומן שבידי הציבור.

1. בשאלה זו יש להתייחס ל"מוצרי מזון" כאילו הם מוצר אחד.

מוצרי מזון מיוצרים במשק בתנאי תחרות משוכללת. קיים גם יבוא של מוצרי מזון. הייבוא חייב במכס אחיד בסך 100 ש"ח לכל יחידת מוצר. הניחו כי המשק הוא קטן בשוק העולמי של מוצרי המזון. לאחרונה הצהירה הממשלה כי היא מעוניינת להשיג שתי מטרות:

I הורדת יוקר המחיה, ובעיקר הורדת המחיר של מוצרי המזון.

II עידוד הייצור המקומי של מוצרי המזון.

כלכלנים מתחו ביקורת על כך וטענו כי קיימת סתירה בין שתי המטרות.

בהתייחס לנתונים שלעיל, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

א. הורדת המכס על מוצרי מזון ל- 50 ש"ח ליחידת מוצר תוריד את יוקר המחיה ולא תפגע ביצרנים המקומיים של מוצרי מזון.

ב. הביקורת אכן נכונה; לא ניתן להוריד את מחירים של מוצרי המזון מבלי לפגוע ביצרנים המקומיים.

ג. צריך דווקא להעלות את המכס על מוצרי המזון - הפעולה תשפר את מצבם של היצרנים; מחיר מוצרי המזון המיובאים יעלה אך מחיר מוצרי המזון המיוצרים במשק לא ישתנה.

ד. אם הממשלה תבטל את המכס ובמקום זאת תיתן סובסידיה בסכום גבוה מן המכס לכל יחידת מוצרי מזון המיוצרת בשוק המקומי, ניתן יהיה להשיג ירידה במחיר מוצרי מזון וגם עידוד ליצרנים המקומיים.

ה. אם הממשלה תיתן סובסידיה בסכום גבוה מן המכס לכל יחידת מוצרי מזון המיוצרת בשוק המקומי, תושג בדיוק אותה ירידה במחיר מוצרי מזון ואותו עידוד ליצרנים המקומיים גם מבלי שיבוטל המכס.

2. במשק 5 חלקות קרקע שבהן ניתן לגדל כרוב ופלפל.

נתוני התפוקה של החלקות (בטון):

חלקה א	חלקה ב	חלקה ג	חלקה ד	חלקה ה
100 טון כרוב	40 טון כרוב	30 טון כרוב	90 טון כרוב	50 טון כרוב
או	או	או	או	או
60 טון פלפל	80 טון פלפל	15 טון פלפל	30 טון פלפל	50 טון פלפל

ידוע כי המשק מעוניין לגדל 100 טון כרוב.

הניחו כי במידת הצורך ניתן לפצל חלקה בין שני הגידולים.

מהי הדרך היעילה ביותר להשיג את המטרה?

א. המשק יגדל 100 טון כרוב בחלקה א'.

ב. המשק יגדל 90 טון כרוב בחלקה ד' ועוד 10 טון כרוב בחלקה ג'.

ג. המשק יגדל 50 טון כרוב בחלקה ה' ועוד 50 טון כרוב בחלקה ג'.

ד. המשק יגדל 40 טון כרוב בחלקה ב' ועוד 60 טון כרוב בחלקה ד'.

ה. המשק יגדל 30 טון כרוב בחלקה ג' ועוד 70 טון כרוב בחלקה ד'.

3. פירמה מייצרת מוצר X באמצעות שני גורמי ייצור; האחד קבוע והשני משתנה. הפירמה תכננה את פעילותה לשנה הקרובה בהנחה שמחיר המוצר יהיה 100 ש"ח ומחיר גורם הייצור המשתנה יהיה 60 ש"ח. התכנון היה לייצר כמות של 1,500 יחידות X. בתנאים אלה רווחי הפירמה לפני ניכוי ההוצאות הקבועות (כלומר - פידיון בניכוי הוצאות משתנות) צפויים היו להיות 40,000 ש"ח. התברר כי חלה עלייה של 10% במחיר מוצר X וגם במחיר גורם הייצור המשתנה.

כיצד ישפיעו השינויים שחלו על הפעילות ועל רווחי הפירמה?

- א. לא ניתן להעריך במדויק מה תהיה ההשפעה על הפעילות ועל הרווחים של הפירמה.
- ב. הפירמה תגדיל את הכמות המיוצרת ורווחיה (פידיון בניכוי הוצאות משתנות) יגדלו בשיעור קטן מ- 10%.
- ג. הפירמה תייצר 1,500 יחידות X ורווחיה (פידיון בניכוי הוצאות משתנות) יגדלו ב- 10%.
- ד. הפירמה תקטין את הכמות המיוצרת ורווחיה (פידיון בניכוי הוצאות משתנות) יקטנו.
- ה. הפירמה תייצר 1,500 יחידות X ורווחיה (פידיון בניכוי הוצאות משתנות) יישארו 40,000 ש"ח.

4. במשק סגור מייצרים את המוצרים X ו-Y באמצעות גורם ייצור משתנה יחיד A. ידוע כי המשק נמצא על גבי עקומת התמורה שלו בנקודה בה העלות השולית האלטרנטיבית לייצור יחידת X היא 2 יחידות Y.

בהסתמך על נתונים אלה, איזה מההיגדים הבאים ביחס למשק זה הוא הנכון ביותר?

- א. אם התפוקה השולית של A בייצור X היא 2 יחידות X, הרי התפוקה השולית של A בייצור Y היא 4 יחידות Y.
- ב. אם התפוקה השולית של A בייצור X היא 2 יחידות X, הרי התפוקה השולית של A בייצור Y היא 1 יחידת Y.
- ג. אם מחיר A הוא 2 ש"ח, לא יתכן שמחיר Y הוא 1 ש"ח.
- ד. התפוקה השולית של A בייצור X שווה לתפוקה השולית של A בייצור Y.
- ה. אם מחיר Y הוא 6 ש"ח, אזי מחיר X הוא 3 ש"ח.

5. בשוק הפלפלים קיים שיווי משקל בתחרות משוכללת. אין יבוא או יצוא של פלפלים. לאור תלונות מגדלי הפלפל על רווחיהם הנמוכים החליטה הממשלה לתמוך במגדלי הפלפלים באמצעות קביעת מחיר מינימום לק"ג פלפל. המחיר שנקבע גבוה ממחיר שיווי המשקל הנוכחי.

הממשלה שוקלת שתי דרכים להבטחת מחיר מינימום הזה:

- I הממשלה תרכוש את כל העודפים שיוצרו במחיר המינימום.
- II הממשלה תיתן סובסידיה מתאימה לכל ק"ג פלפל, באופן שכל הכמות המוצעת במחיר המינימום תימכר לצרכנים.

ידוע כי גמישות הביקוש לפלפלים, בתחום המחירים שבין מחיר המינימום לבין המחיר לצרכן לאחר הסובסידיה, היא גדולה מאחד.

איזו מהטענות הבאות, המתייחסות להוצאות הממשלה, היא הנכונה ביותר?

- א. הוצאות הממשלה, על פי שתי הדרכים, תהיינה גבוהות יותר ככל שגמישותה של עקומת ההיצע לפלפלים היא קטנה יותר.
- ב. גמישותה של עקומת ההיצע לפלפל אינה משפיעה על גובהן של הוצאות הממשלה.
- ג. אם הממשלה רוצה שהוצאותיה תהיינה הקטנות ביותר, עליה לבחור בדרך I (רכישת העודפים במחיר המינימום).
- ד. רק אם עקומת ההיצע לפלפל מאד גמישה, תהיינה הוצאות הממשלה לפי דרך I גבוהות יותר ורק אם עקומת ההיצע לפלפל מאד קשיחה, תהיינה הוצאות הממשלה לפי דרך II גבוהות יותר.

ה. אם הממשלה רוצה שהוצאותיה תהיינה הקטנות ביותר, עליה לבחור בדרך II (מתן

סובסידיה מתאימה לכל ק"ג פלפל).

6. מדינה A יכולה לייצר יין ומכוניות. עקומת התמורה שלה היא קו ישר. אם היא מייצרת רק יין הכמות המקסימלית שהיא יכולה לייצר היא 20 טון יין ואם היא מייצרת רק מכוניות היא יכולה לייצר 100 מכוניות. מדינה B אף היא יכולה לייצר יין ומכוניות ועקומת התמורה שלה היא קו ישר. אם היא מייצרת רק יין, היא יכולה לייצר 10 טון יין ואם היא מייצרת רק מכוניות, היא יכולה לייצר 200 מכוניות. כאשר נפתחת האפשרות לקיים מסחר בינלאומי מקיימות שתי המדינות מסחר ביניהן ומחיר טון יין הוא 10 מכוניות. ידוע כי לאחר המסחר מדינה A צורכת 100 מכוניות.

על סמך נתונים אלה, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. מדינה A צורכת לאחר המסחר 8 טון יין.
- ב. מדינה A צורכת לאחר המסחר 10 טון יין.
- ג. מדינה B צורכת לאחר המסחר 150 מכוניות.
- ד. מדינה B צורכת לאחר המסחר 12 טון יין.
- ה. על מנת לדעת במדויק את נתוני הצריכה, יש לקבל נתונים על הכמויות שנצרכו משני המוצרים בשתי המדינות לפני קיומו של המסחר.

7. מוצר X מיוצר במשק בתנאי תחרות משוכללת. המוצר מיוצר באמצעות גורם ייצור קבוע - מכונות וגורם ייצור משתנה - פועלים.

בנסיבות המתוארות, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. אם יעלה הביקוש ל-X וכתוצאה מכך יעלה מחירו, תעלה גם התפוקה השולית של הפועלים.
- ב. אם יעלה הביקוש ל-X אולם מחירו לא יעלה, תעלה גם התפוקה השולית של הפועלים.
- ג. אם יירד הביקוש ל-X וכתוצאה מכך יירד מחירו, תעלה התפוקה השולית של הפועלים.
- ד. התפוקה השולית של הפועלים אינה מושפעת ממחירו של X; היא תלויה רק בטכנולוגיה ובכמות המכונות.
- ה. אם יעלה מחיר X ואין זה משנה מאיזו סיבה, תרד התפוקה השולית של הפועלים.

8. כיום מצויים במשק מגרשים שאפשר לבנות עליהם, אבל בעליהם מעדיפים להשאירם ריקים ולא לבנות עליהם. עתה מחליטה הממשלה להטיל לראשונה מס רכוש בשיעור 10% על מגרשים ריקים.

מה עשויה להיות ההשפעה של הטלת מס זה על שוק הבנייה?

א. קיים סיכוי גבוה לכך שצעד זה יביא להגדלת ההיצע בשוק הדירות ולכן יביא לירידת מחירי הדירות.

ב. קיים סיכוי גבוה לכך שצעד זה יביא לעליית מחירי הדירות, כי עלו ההוצאות בגין הקרקע - שהיא מרכיב חשוב בעלויות הבנייה.

ג. קיים סיכוי גבוה לכך שלא תהיה לצעד זה כל השפעה על מחירי הדירות, שכן מס זה מתווסף להוצאות הקבועות ואינו משפיע על עקומת ההיצע של דירות.

ד. גם אם ינוצלו יותר מגרשים ריקים לבנייה, לא סביר שיירדו מחירי הדירות, משום שתהיה התייקרות במחירי תשומות אחרות - כמו מלט ופועלי בניין.

ה. אם ינוצלו יותר מגרשים ריקים לבנייה, לא סביר שיירדו מחירי הדירות, כי חברות הבנייה לא יורידו מחירים, וזאת משום שהירידה במספר המגרשים הריקים תיצור ציפיות לעלייה עתידית במחירי הדירות.

9. איזו מבין התופעות הבאות תקרה אם נמצאים בתחום בו חל חוק התפוקה השולית הפוחתת?

א. גידול של 10% בכל התשומות יביא בהכרח לגידול בתפוקה בשיעור נמוך מ- 10%.

ב. גידול של 10% בכמות של גורם ייצור אחד יביא בהכרח לירידה בתפוקה.

ג. גידול של 10% בכל התשומות יביא בהכרח לגידול בתפוקה בשיעור גבוה מ- 10%.

ד. על מנת להשיג גידול של 10% בתפוקה, כאשר כל התשומות פרט לתשומה אחת (A) נשארות קבועות, יש בהכרח להגדיל את A ביותר מ- 10%.

ה. על מנת להשיג גידול של 10% בתפוקה, כאשר כל התשומות פרט לתשומה אחת (A) גדלות ב- 10%, יש בהכרח להגדיל את A ביותר מ- 10%.

10. במשק קיימים 10 שדות מסוג א' שבהם ניתן לגדל מלפפונים בלבד ו- 10 שדות מסוג ב' שבהם ניתן לגדל חצילים בלבד. במשק 65 פועלים זהים. במשק 20 בעלי שדות. לכל בעל שדה יש שדה אחד בלבד ובעלי השדות אינם עובדים בשדותיהם. הניחו כי מחיר מלפפונים 2 ש"ח לק"ג ומחיר חצילים 3 ש"ח לק"ג. הניחו כי בשני הענפים וכן בשוק העבודה מתקיימת תחרות משוכללת.

להלן טבלאות התפוקה בשני סוגי השדות כפונקציה של מספר הפועלים המועסקים בשדה:

מס' פועלים בשדה	תפוקת מלפפונים בשדה א'	תפוקת חצילים בשדה ב'
0	0	0
1	60	40
2	100	70
3	120	95
4	130	105
5	135	110

בנסיבות המתוארות, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

- א. הרווח של בעל שדה מסוג ב' נמוך מהרווח של בעל שדה מסוג א'.
- ב. הרווח של בעל שדה מסוג ב' המעסיק 4 פועלים גבוה מן הרווח של בעל שדה מסוג ב' המעסיק 3 פועלים בלבד.
- ג. אם יהיו במשק 69 פועלים, יירד שכר העבודה והרווח של כל אחד מבעלי השדות יעלה.
- ד. שכר העבודה של כל פועל יהיה 20 ש"ח, הרווח של כל אחד מבעלי השדות מסוג א' יהיה 180 ש"ח והרווח של כל אחד מבעלי השדות מסוג ב' יהיה 225 ש"ח.
- ה. שכר העבודה של כל פועל יהיה 30 ש"ח, הרווח של כל אחד מבעלי השדות מסוג א' יהיה 150 ש"ח והרווח של כל אחד מבעלי השדות מסוג ב' יהיה 195 ש"ח.

11. בדיונים מקרו כלכליים מסתמכים בדרך כלל על הזהות בין החיסכון למעשה להשקעה למעשה.

מה מהבאים נובע מזהות זו?

- א. במשק פתוח ההשקעה הנקייה של המשק (למעשה) שווה לחיסכון של המשק (למעשה).
 - ב. במשק פתוח ההשקעה המקומית הנקייה (למעשה) שווה לחיסכון של המשק (למעשה).
 - ג. במשק סגור ההשקעה למעשה של המגזר הפרטי (משקי הבית והפירמות) שווה לחיסכון למעשה של המגזר הפרטי וההשקעה למעשה של המגזר הציבורי שווה לחיסכון למעשה של המגזר הציבורי.
 - ד. במשק פתוח ההשקעה של הפירמות (למעשה) שווה לרווחים שלא חולקו של הפירמות.
 - ה. אם במשק סגור התרחש במשך השנה גידול במלאי הסחורות בפירמות, יתכן כי ההשקעה הנקייה של המשק (למעשה) תהיה קטנה מהחיסכון למעשה של המשק.
-

12. בשבוע האחרון של שנת 2019 החלה להתפשט בעולם מגפת הקורונה. המגפה גרמה לפאניקה, לירידה בהיקף הפעילות הכלכלית ולירידות מחירים בבורסות ניירות הערך. בתגובה לכך החליטו בנקים מרכזיים במדינות רבות להוריד את שער הריבית. כתוצאה מכך, מה מהבאים סביר שיקרה?

- א. ההשקעה המתוכננת בשנת 2020 תהיה גבוהה מן ההשקעה המתוכננת בשנת 2019, מאחר שהירידה בשער הריבית תביא לכך שתוכניות השקעות רבות יותר תהפוכנה לכדאיות.
 - ב. הירידה בשער הריבית תביא רק לכך שאנשים יחזיקו בידיהם יותר כסף, אבל לא ישקיעו יותר.
 - ג. הירידה בשער הריבית תביא לגידול בצריכה המתוכננת, אך לא תהיה לה השפעה על ההשקעה המתוכננת.
 - ד. לא ניתן לדעת מה יהיה גודלה של ההשקעה המתוכננת בשנת 2020 בהשוואה לגודלה בשנת 2019, זאת מאחר שהירידה בפעילות הכלכלית והגידול באי הוודאות בשל התפרצות הקורונה הביאו לירידה בהשקעה המתוכננת לשנת 2020. הירידה בשער הריבית תביא אמנם למיתון של הירידה בהשקעה, אך לא נוכל לדעת מהו גודלה בהשוואה להשקעה המתוכננת בשנת 2019.
 - ה. ההשקעה המתוכננת לשנת 2020 תרד בגלל הירידה בפעילות הכלכלית ובשל הגידול באי הוודאות בשל התפרצות הקורונה. גם לאחר הירידה בריבית עדיין תהיה ההשקעה המתוכננת לשנת 2020 קטנה מן ההשקעה המתוכננת בשנת 2019.
-

13. להלן נתונים שנרשמו במשק מסוים בשנת 2020 :

שכר ומשכורות	3,000
רנטה	1,000
ריבית	2,000
דיבידנד	1,500
רווחים שלא חולקו	2,000
מיסי חברות	2,500
תשלומי העברה ממשלתיים	1,500
מס הכנסה על פרטים	2,500
חיסכון אישי	2,000
צריכה ציבורית	3,000
עודף יצוא	1,000

על סמך נתונים אלה, איזה מהיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

א. הצריכה הפרטית הייתה 5,000.

ב. ההשקעה המקומית הנקייה הייתה 3,500.

ג. הצריכה הפרטית הייתה 72% מההכנסה הפנויה.

ד. החיסכון הממשלתי היה שווה לרבע מההשקעה המקומית הנקייה.

ה. ההכנסה הפנויה הייתה שווה לחצי מההכנסה הלאומית.

14. מה מהבאים ניתן להסיק אם ידוע כי במשק פתוח הייתה ההשקעה המקומית הגולמית בשנת 2000 קטנה מן הפחת?

א. החיסכון של המשק בשנה זו היה שלילי.

ב. לא יתכן שהיה למשק בשנה זו עודף יצוא.

ג. אם ידוע כי בשנה זו החיסכון של המשק היה גדול מ-0, בהכרח קיים במשק עודף יצוא

שהוא גדול יותר מהחיסכון של המשק.

ד. אם ידוע כי בשנה זו החיסכון של המשק היה גדול מ-0, יתכן שהיה למשק עודף יבוא.

ה. אם ידוע כי בשנה זו היה למשק עודף יצוא, בהכרח החיסכון של המשק היה גדול מ-0.

15. משק סגור מצוי במצב של שיווי משקל באבטלה. ידוע כי ברמת התוצר הלאומי של תעסוקה מלאה קיים במשק פער דפלציוני בגובה 500. במצב המוצא תקציב הממשלה מאוזן. הממשלה אינה גובה מס הכנסה, אלא רק מס בסכום קבוע. הנטיה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.75 וידוע כי גודלו של המכפיל הוא 4. ידוע כי במשק זה הביקוש להשקעה וגם הביקוש לצריכה פרטית אינם תלויים בשער הריבית. עתה מחליטה הממשלה להגדיל את הצריכה הציבורית בסך 200 ולממן את תוספת ההוצאות על ידי הגדלת המס הקבוע בסך 200.

מה צפוי שיקרה במשק כתוצאה משינויים אלה?

- א. ייווצר במשק פער אינפלציוני וכתוצאה מכך יהיה לחץ לעליית מחירים.
 - ב. רמת התוצר הלאומי של שיווי משקל תרד והאבטלה תחמיר בגלל הירידה בהכנסה הפנויה.
 - ג. רמת התוצר הלאומי של שיווי משקל לא תשתנה משום שהשפעת הגידול בצריכה הציבורית תקוזז על ידי השפעת המס הנוסף.
 - ד. רמת התוצר הלאומי של שיווי משקל תעלה ב-800, הצריכה ציבורית תגדל ב-200 והצריכה הפרטית תגדל ב-600, ההשקעה הנקייה תישאר ללא שינוי.
 - ה. רמת התוצר הלאומי של שיווי משקל תעלה ב-200, הצריכה הציבורית תגדל ב-200, הצריכה הפרטית וההשקעה הנקייה יישארו ללא שינוי.
-

16. במאזן התשלומים של המשק נרשמו בשנה שעברה הנתונים הבאים (במיליוני דולר). הניחו

כי כל התשלומים וכל התקבולים שולמו ונתקבלו באופן מיידי:

70,000	יבוא סחורות
50,000	יצוא סחורות
30,000	יצוא שירותים
2,000	יבוא שירותים
3,000	תשלומי ריבית על הלוואות שנלקחו מבנקים בחו"ל
500	תקבולי ריבית על פיקדונות של המשק בחו"ל
3,000	העברות חד צדדיות שנתקבלו
4,000	פירעון הלוואות שנלקחו מבנקים בחו"ל
10,000	השקעות של גורמים זרים במשק

על סמך נתונים אלה, איזה מההיגדים הבאים הוא הנכון ביותר?

א. למשק זה היה בשנה שעברה עודף בסך 5,500 מיליון דולר בחשבון הסחורות והשירותים

ויתרות מטבע החוץ של המשק עלו ב- 14,500 מיליון דולר.

ב. למשק היה בשנה שעברה עודף בסך 8,500 מיליון דולר בחשבון השוטר ויתרות מטבע חוץ של המשק עלו ב- 8,500 מיליון דולר.

ג. למשק היה בשנה שעברה עודף בסך 8,500 מיליון דולר בחשבון השוטר ויתרות מטבע החוץ של המשק עלו ב- 18,500 מיליון דולר.

ד. למשק היה בשנה שעברה עודף בסך 8,000 מיליון דולר בחשבון הסחורות והשירותים ויתרות מטבע החוץ של המשק עלו ב- 4,500 מיליון דולר.

ה. למשק היה בשנה שעברה עודף בסך 18,500 מיליון דולר בחשבון השוטר ויתרות מטבע החוץ של המשק עלו ב- 14,500 מיליון דולר.

17. משק סגור מצוי בשיווי משקל באבטלה. ידוע כי במשק זה שער הריבית נקבע באופן חופשי על פי הביקוש וההיצע בשוק הכסף. הממשלה, המעוניינת לשפר את מצב התעסוקה, מתכוונת להפעיל מדיניות פיסקלית מרחיבה, מבלי לשנות את כמות הכסף במשק. הבנק המרכזי מעוניין ששער הריבית לא ישתנה.

איזה מאמצעי המדיניות הבאים ישפיע בכיוון שאותו רוצה הבנק המרכזי להשיג?

א. הגדלת יחס הרזרבה אותו מחויבים הבנקים לשמור כנגד פיקדונות העו"ש.

ב. צמצום במספר סניפי הבנקים.

ג. קניית אג"ח מהציבור.

ד. מכירת אג"ח לציבור.

ה. לא ניתן לענות על שאלה זו, משום שלא ידוע האם הבנק המרכזי צריך למנוע עלייה בריבית או למנוע ירידה בריבית.

18. משק סגור מצוי בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. בעקבות לחץ ציבורי החליטה הממשלה להגדיל את תקציב משרד הבריאות ולצרף תרופות נוספות לסל הבריאות. תוספת ההוצאות תמומן באמצעות מכירת אג"ח לציבור.

מה צפוי שיקרה במשק כתוצאה מצעדים אלה?

א. מאחר שהמשק מצוי בשיווי משקל בתעסוקה מלאה והממשלה אינה מתכוונת לגבות מיסים נוספים מהציבור, היא לא תוכל להשיג את מטרתה ותקציב הבריאות לא יגדל.

ב. בסופו של דבר, יגיע המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה והממשלה תשיג את מטרתה,

אולם המחירים יעלו וההשקעה הנקייה במשק תקטן.

ג. יתכן שהמשק יגיע בסופו של דבר לשיווי משקל באבטלה.

ד. גם אם תיווצר במשק אבטלה, יחול גידול בצריכה הפרטית בגלל הגידול בהוצאה לבריאות.

ה. המשק יישאר בשיווי משקל בתעסוקה מלאה מבלי שתתרחש עליית מחירים והממשלה תשיג את מטרתה.

19. משק פתוח מצוי בשיווי משקל באבטלה. שער הריבית הוא קבוע וגם שער החליפין של מטבע חוץ הוא קבוע. ידוע כי המכפיל הקיינסיאני הוא 4, הצריכה הציבורית, המיסים, הייצוא והביקוש להשקעה אינם תלויים ברמת התוצר הלאומי, הנטייה השולית לייבא מתוך התוצר הלאומי היא 0.1. הניחו כי במצב המוצא יש למשק עודף יבוא. עתה מגדילה הממשלה את הצריכה הציבורית בסך 200 מיליון ש"ח. כל תוספת ההוצאה היא מקומית ומימון תוספת ההוצאות נעשה באמצעות מכירת אג"ח ממשלתיות לציבור.

מה יקרה כתוצאה מכך לעודף הייבוא של המשק?

א. יקטן ב- 100 מיליון ש"ח.

ב. לא ישתנה.

ג. יגדל ב- 57 מיליון ש"ח בקירוב.

ד. יגדל ב- 100 מיליון ש"ח.

ה. יגדל ב- 80 מיליון ש"ח.

20. ידוע כי הציבור מחזיק פיקדונות עו"ש וגם סכום קבוע במזומן בסך 1,500 מיליון ש"ח. הבנקים מחויבים לשמור יחס רזרבה של 20% על פיקדונות העו"ש והם שומרים עליו תמיד. הניחו כי אין פיקדונות מסוג אחר. עתה מתרחש עירוי פנימי חיובי (הציבור מקטין את כמות המזומן שהוא מחזיק בידיו) בסך 400 מיליון ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין שלמרות השינוי האמור, לא תשתנה כמות אמצעי התשלום במשק.

מה על הבנק לעשות לשם כך?

א. לקנות מן הציבור אג"ח בסך 320 מיליון ש"ח.

ב. למכור לציבור אג"ח בסך 400 מיליון ש"ח.

ג. לקנות מן הציבור אג"ח בסך 400 מיליון ש"ח.

ד. למכור לציבור אג"ח בסך 320 מיליון ש"ח.

ה. לא לעשות דבר, משום ששינוי זה בהתנהגות הציבור לא ישפיע על כמות אמצעי התשלום אלא רק על הרכבם - פחות מזומן ויותר פיקדונות עו"ש.